

Radrensninger i efterafgrøde kan begrænse rodukrudt

Nyt dyrkningssystem til korn og bælgssæd gør det muligt både at radrense og etablere kvælstofsamlende efterafgrøder i vækstsæsonen og at stoppe rodukrudt med radrenser efter høst uden at skade efterafgrøden.

Af Inger Bertelsen, Erling E. Nielsen og Peter Sørensen

Radrensning i korn og bælgssæd har fremtiden for sig. Ved en rækkeafstanden på 25 cm kan man med en moderne radrenser få en særdeles effektiv ukrudtsbekæmpelse i løbet af vækstsæsonen. I projektet Row-Crop arbejdes der med en sikker etablering af en god kvælstofsamlende efterafgrøde mellem rækkerne ved at så den i forbindelse med anden eller tredje radrensning. Efter høst kan efterafgrøden radrenses. Dermed opnår man på én gang at kunne gøre en indsats mod rodukrudtet og samtidig få fordel af efterafgrødens kvælstoffiksering.

Det nye dyrkningssystem skal sammensættes af tre elementer:

- Radrensning af korn og bælgssæd sået på 25 cm rækkeafstand
- Etablering af kvælstof-fikserende efterafgrøder ved 2. eller 3. radrensning
- Radrensning i efterafgrøden efter høst, så rodukrudt stoppes.

En ny disciplin

Radrensning i efterafgrøder er en ny disciplin. I 2014 blev radrensning af stub afprøvet i Foulum, dels i et sædskifteforsøg og dels efter vårhvede. Erfaringen fra 2014 er indtil videre, at radrensningen efter høst ikke ser ud til skade efterafgrøden væsentligt. Forudsætningen er dog, at den er godt etableret, og forsøgene har vist klare forskelle på det punkt.

I ugødede parceller har udviklingen af vårhveden været svag, og samtidig er efterafgrøden kraftig. I modsætning hertil er vårhveden, der er gødsket med 100 kg total N pr. ha, kraftigere, og derfor er udviklingen af eftergrøden dårligere.

Det er vigtigt at få etableret gode kraftige efterafgrøder, som både kan levere en betydelig mængde kvælstof til de efterfølgende afgrøder, og som kan konkurrere med rodukrudtet. I projektet sammenlignes også forskellige tidspunkter for såning af efterafgrøden.

I forbindelse med radrensning efter høst har der været udfordringer med halmrester og stubben. Slæbeskader kan forekomme, hvis der er mange halmrester og en kraftig stub, som det var tilfældet i den gødede vårhvede. Der skal være balance mellem, hvor kraftig kornafgrøden er i forhold til, hvor robust efterafgrøden er. En løsning på problemerne med slæbning efter en kraftig afgrøde kan evt. være at fjerne halmen.

Radrensning i efterafgrøden har givet en fin gennemskæring af tidsler, men det er endnu ikke muligt at give et konkret bud på, hvor stor effekten er. Men fra andre forsøg ved man, at en kraftig efterafgrøde også kan være med til at hæmme tidslerne. Effekten på tidsler er noget af det der også ses nærmere på i projektet. (Se billede 3).

Udstyret er afgørende

Der er brugt en frontmonteret Kress radrenser på tre meter med manuel styring. I projektet ses der også på mulighederne for at fjerne stub med nogle af de kamerastyrede radrensere, der er på markedet, og på hvilke skær der er mest velegnede. Efter høst i år, bliver radrensning i efterafgrøder også testet på en mere svær jord end JB 4, som er den jordtype, hvor de første erfaringer især er gjort.

RowCrop er et Organic RDD2 projekt som udføres i et samarbejde mellem SEGES, Aarhus Universitet Foulum og Flakkebjerg, Københavns Universitet, Kongskilde Industries A/S, Barritskov Land- og skovbrug og Gefion Økologisk Rådgivning. Se mere information på <http://icrofs.dk/forskning/dansk-forskning/rowcrop/>.

Billede 1 og 2

Radrensning 23. september. Før (øverst) og efter (nederst) billede af radrenset parcel med efterafgrødeblanding (alm. rajgræs, cikorie, rød- og hvidkløver). Venstre del af parcellen var allerede blevet radrenset én gang den 27. august. Foto Erling E. Nielsen, AU.

Billede 3

Tidslerne er skåret fint over af radrenseren. Overskårne tidslere er vendt på hovedet for at tydeliggøre effekten. Foto Erling E. Nielsen, AU.